

Giúp đỡ | Bản chỉ có chữ
 09 Tháng 12 2008 - Cập nhật 11h55 GMT

Gửi trang này cho bè bạn [Bản để in ra](#)

- Trang chủ
- Thế giới
- Việt Nam
- Diễn đàn
- Bóng đá
- Văn hóa
- Trang ảnh
- Chuyên đề
- Learning English
- Nghe & Xem
- Thời tiết
- Giờ phát & Tần số
- Ban Việt ngữ
- BAN NGÔN NGỮ
- 中文
- РУССКИЙ
- FRANÇAIS
- CÁC TIẾNG KHÁC

Kiến giải của một người Nhật về ông Hồ

Lê Quỳnh
 BBCVietnamese.com

Một chuyên gia người Nhật đã thu hút chú ý của người tham dự Hội thảo Việt Nam học ở Hà Nội, với bài thuyết trình nhận định ông Hồ Chí Minh là người theo chủ nghĩa cộng hòa chứ không phải cộng sản.

Tiếp tục có những đánh giá mới về Cố Chủ tịch Hồ Chí Minh

Tại hội thảo quy tụ hàng trăm nhà nghiên cứu trong ngoài nước vừa kết thúc cuối tuần qua, GS. Yoshiharu Tsuboi, Đại học Waseda, giới thiệu bài viết "Khảo cứu lại về Hồ Chí Minh".

Nhà nghiên cứu này giải thích ông muốn thoát khỏi quan niệm của Đảng Cộng sản Việt Nam, mà thay vào là xem xét tư tưởng ông Hồ "trên một lập trường giá trị tự do hơn".

Nghiên cứu Việt Nam từ năm 1973, GS. Tsuboi đã đi thăm những nơi ông Hồ Chí Minh từng đặt chân đến, từ tỉnh Nghệ An, đến Hong Kong, Quảng Đông, Moscow, Paris, London.

Ông viết trong bài tiểu luận rằng "có lẽ giá trị mà Hồ Chí Minh coi trọng nhất trong suốt cuộc đời của mình là những giá trị của nền cộng hòa" và cơ sở lý luận của ông là "Tự do, Bình đẳng, Bác ái".

Tinh thần cộng hòa Pháp

Tác giả giải thích tiếp: "Tinh thần nền cộng hòa Pháp mang tính lý tưởng cao...Lấy ví dụ, nó không quan tâm tới người đó là người Nhật hay người Việt Nam, sinh ra ở tỉnh nào, xuất thân trong gia đình hay dòng họ nào, bao nhiêu tuổi, là nam hay nữ."

"Vấn đề quan trọng là con người đó với tư cách là một cá nhân có đủ khả năng suy nghĩ một cách lý tính hay không. Nền cộng hòa được xây dựng bởi những cá nhân là nhân dân Pháp, bất kể giai cấp, màu da hay người đó có sinh ra ở Pháp hay không."

Tinh thần này khác hẳn với quan niệm sống của thế giới Đông Á, trong đó có Việt Nam.

Ông Tsuboi kể rằng ông rất lúng túng mỗi khi gặp người Việt và được hỏi những câu hỏi liên quan cá nhân (học ở đâu, vùng nào, gia đình ra sao).

"Để xây dựng được quan hệ tốt đẹp cho hai bên và ứng xử đúng với những qui tắc xã hội vô hình, trước tiên người Việt phải tìm hiểu những thuộc tính của đối phương. Đây không chỉ là truyền thống của riêng Việt Nam mà là truyền thống của cả khu vực theo văn hóa Nho giáo."

"Người ta đã không đạt tới được nhận thức rằng: điều kiện tiền đề của

Diễn đàn BBC

Họ tên

Nơi gửi đi

Điện thư

Điện thoại (tùy ý)*

* không bắt buộc
 Ý kiến (350 từ)

BBC có thể biên tập lại thư mà vẫn giữ đúng nội dung ý kiến và không bảo đảm đăng mọi thư gửi về.

CÁC BÀI LIÊN QUAN

- ▶ Chủ tịch VN nói chuyện với học giả nước ngoài
06 Tháng 12, 2008 | Việt Nam
- ▶ Hội thảo quốc tế VN học lần ba
04 Tháng 12, 2008 | Việt Nam
- ▶ Nghiên cứu của nước ngoài về VN
11 Tháng 9, 2008 | Chuyên đề
- ▶ Điểm sách: Hồ Chí Minh - Những năm chưa biết
17 Tháng 3, 2006 | Văn hóa - Thể thao
- ▶ Tìm hiểu cuốn Ngọc Trung Nhật Ký
20 Tháng 5, 2005 | Văn hóa & Xã hội
- ▶ Quan điểm của quý vị về Hồ Chí Minh?
16 Tháng 5, 2005 | Diễn đàn
- ▶ Sách mới về Hồ Chí Minh
28 Tháng 10, 2003 | Thế giới
- ▶ 'Hiểu được Bác Hồ là điều khó'
15 Tháng 5, 2005 | Thế giới

TRANG NGOÀI BBC

▶ GS. Yoshiharu Tsuboi
 BBC không chịu trách nhiệm về nội dung các trang bên ngoài.

TIN MỚI NHẤT

- ▶ Nhiều câu hỏi với lãnh đạo Hà Nội
- ▶ Áp lực giảm giá tiền đồng

nền cộng hòa là những "cá nhân" theo quan điểm giá trị mới về con người."

► Muốn mở thêm lãnh sự quán ở Mỹ

► Các giáo dân Thái Hà nhận án treo

Học giả người Nhật cho rằng Hồ Chí Minh là "lãnh đạo chính trị duy nhất ở Đông Á nhận thức được một cách đúng đắn nhất tinh thần nền cộng hòa và ông đã cố gắng đưa nó vào Việt Nam".

Để chứng minh, tác giả nhắc lại việc khi là thành viên Quốc tế Cộng sản, Hồ Chí Minh vẫn cho rằng cần ưu tiên "đấu tranh giải phóng dân tộc giành lại độc lập cho Việt Nam chứ không phải là vấn đề giai cấp. Về mặt này, Hồ Chí Minh không phải là một người cộng sản 'chính thống' theo chủ nghĩa Marx-Lenin".

“ Tôi xin hứa với anh một lời hứa đặc biệt: trong vòng 50 năm tới sẽ không thực hiện chủ nghĩa cộng sản ở Việt Nam ”

Hồ Chí Minh, dẫn theo Furuta Motoo

Trong bài, ông Tsuboi nhắc lại một câu chuyện từng được một chuyên gia khác người Nhật Furuta Motoo công bố năm 1996.

Tháng Tám 1944, khi được Quốc dân đảng thả và chuẩn bị quay về Việt Nam, ông Hồ nói với Tướng Trương Phát Khuê của Quốc dân đảng:

"Tuy tôi là một người cộng sản nhưng bây giờ vấn đề mà tôi quan tâm không phải là chủ nghĩa cộng sản mà là độc lập tự do của Việt Nam. Tôi xin hứa với anh một lời hứa đặc biệt: trong vòng 50 năm tới sẽ không thực hiện chủ nghĩa cộng sản ở Việt Nam".

Ước mơ Độc lập

Tác giả biện luận: "Độc lập mà Hồ Chí Minh muốn xây dựng là một nước độc lập, một nhà nước chủ quyền theo kiểu Cận đại. Từ Độc lập của ông bao hàm ý nghĩa xây dựng một quốc gia chủ quyền có lực lượng sánh vai được với các cường quốc trên thế giới. Ý tưởng của ông là không chỉ xây dựng một chế độ Dân chủ cộng hòa mà còn xây dựng nên hình ảnh những Con người mới đóng vai trò gánh vác quốc gia độc lập."

Khái niệm Tự do, với Hồ Chí Minh, là "không chỉ đơn thuần là đất nước được độc lập, nhà nước có chủ quyền và có quyền tự do phát ngôn, hoạt động trên trường quốc tế, mà phải là thứ tự do được từng người dân ca ngợi."

"Nó cũng yêu cầu mỗi người dân ca ngợi quyền tự do đó phải trở thành chủ thể xây dựng từ dưới lên trật tự của nền cộng hòa, yêu cầu từng cá nhân phải có khả năng suy nghĩ, quyết định với tinh thần trách nhiệm cao".

Hạnh phúc của Hồ Chí Minh là "mỗi người đều có quyền mưu cầu hạnh phúc và phải chủ động, tích cực tranh đấu để giành được hạnh phúc đó".

Tác giả cho rằng từ mấy chục năm qua, "thông điệp của Hồ Chí Minh hầu như không được truyền bá và lý giải một cách đầy đủ và đúng đắn".

"Người ta đã coi ông như một người lãnh đạo của phong trào cộng sản quốc tế, một người theo chủ nghĩa Marx-Lenin... Ai cũng lấy ý thức hệ làm chủ thể để lý giải ông Hồ, và ngay bản thân ông Hồ, để nhận được viện trợ tiếp tục công cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc mình, không có một sự lựa chọn nào khác ngoài việc phát ngôn và hành động như một thành viên của

liên minh những người cộng sản."

"Thế hệ kém ông Hồ 10 tuổi như Đại tướng Võ Nguyên Giáp hay ông Trần Văn Giàu, do chịu sự giám thị gay gắt của nhà đương cục Thực dân, đã phải hoạt động tại nước ngoài một thời gian."

“ Cùng với việc thần tượng hóa Hồ Chí Minh, người ta đang đánh mất đi khả năng lý giải nội tại Hồ Chí Minh với tư cách là một con người bình thường ”

Yoshiharu Tsuboi

"Chính vì vậy, họ đã hiểu được tình hình bên ngoài và lý giải được một phần tinh thần nền cộng hòa của Hồ Chí Minh. Sự lý giải của họ là nhờ vào kinh nghiệm sống ở các nước Âu Mỹ, chủ yếu là nước Pháp."

Trong khi đó, GS. Tsuboi nói, thế hệ cách mạng sau này không mấy người từng sống ở nước ngoài.

"Họ thiếu đi nền tảng tư tưởng để có thể lý giải được đầy đủ "Tinh thần nền cộng hòa" mà Hồ Chí Minh đã đúc kết được sau 30 năm bôn ba ở hải ngoại."

"Càng đến những thế hệ trẻ hơn, người ta càng có xu hướng lý giải Hồ Chí Minh chỉ theo góc độ là nhà lãnh đạo Đảng Cộng sản. Cùng với việc thần tượng hóa Hồ Chí Minh, người ta đang đánh mất đi khả năng lý giải nội tại Hồ Chí Minh với tư cách là một con người bình thường."

Thời gian gần đây vẫn có các sách nghiên cứu, thậm chí tiểu thuyết về Hồ Chí Minh ở Phương Tây và châu Á, gần nhất là ở Đài Loan, đưa ra các quan điểm, thậm chí các giả thuyết khác nhau về thân nhân và suy tư của ông Hồ.

Nhà văn Dương Thu Hương vừa cho ra mắt cuốn tiểu thuyết Đỉnh Cao Chối Lại ở Pháp với nhân vật Chủ tịch gợi lại nhiều nét về ông Hồ.

Riêng tại Việt Nam, các quan điểm chính thống về ông có vẻ như vẫn bị đóng khung trong cách nhìn giai cấp và đấu tranh giải phóng dân tộc.

Đời tư của Hồ Chí Minh hiện vẫn là đề tài cấm kỵ tại Việt Nam.

Trong bối cảnh đó, nghiên cứu và phát biểu của GS Tsuboi có cơ hội mở ra một cuộc tranh luận mới.

Jumong

Kiến giải của ông giáo sư này rất có lý. Có thể nói rằng Tư tưởng Tự do dân chủ nhân quyền của Pháp, Mỹ; Tinh thần dân tộc; Chủ nghĩa Mác Lê nin là những cái tác động mạnh nhất đến suy nghĩ và hành động của ông Hồ.

Vì hiểu rất rõ về chủ nghĩa Mác nên ông ấy biết rằng muốn đến được CNXH thì trước hết phải xây dựng quốc gia, dân tộc theo mô hình tự do dân chủ nhân quyền của Âu, Mỹ. Và muốn làm được thế thì trước hết phải giành được độc lập dân tộc và muốn có độc lập dân tộc. Trong tình hình hồi ấy thì buộc phải theo chủ nghĩa Lênin (thực tế chứng minh các lực lượng khác ở VN đi theo những cách khác đã thất bại).

Tiếc rằng, các chính phủ Pháp, Mỹ hồi đó đã không hiểu được ông Hồ, không hiểu được người Việt Nam nên có những hành động sai lầm.

MrNeo

Tại sao năm 1945 Bác Hồ không khai sinh ra nước Xã Hội Chủ Nghĩa Việt Nam mà là Việt Nam Dân Chủ - Cộng Hòa?

Là chính vì chủ trương của Người là xây dựng một nước Việt Nam như vậy. Nhưng Chủ nghĩa cộng sản có thể tập hợp được đa số tầng lớp nhân dân kém trí thức và nghèo ở Việt Nam, và tuyên truyền của Chủ

Nghĩa Cộng Sản khá mạnh, chính vì thế Người đã lèo lái chính trị Việt Nam đi theo đường lối đó với mục đích mượn tạm để giúp Việt Nam thoát chiến tranh và giành độc lập, không lệ thuộc vào bất cứ một Quốc gia khác so với chính quyền thân Mỹ của Diệm hoặc Chính quyền thân Pháp của Bảo Đại.

Nhưng một vài bộ phận thành viên trong Đảng có lẽ đã quá "thảm nhuần" tư tưởng Cộng Sản và đã lật ngược lại thế cờ. Lúc này Hồ Chủ Tịch chỉ còn là biểu tượng tinh thần, mất dần uy thế quyền lực, và cũng có lẽ chính vì mong đất nước thoát khỏi chiến tranh mà Người đã phải nén lòng cho chuyện này.

Tôi đã từng ở trong hàng ngũ Đảng, đã từng mạnh miệng bảo vệ chủ trương và chính sách của Đảng, nhưng rồi giờ tôi cũng phải buộc mà thốt lên rằng: tôi không thích và không hề muốn sống trong một đất nước đối trá và lừa gạt nhau.

Zerovn

Hắn các bạn đã học Lịch Sử VN trong đó có nói về việc hình thành CS Đảng. Tôi nhắc lại LS ở đây ý muốn nói về những gì bài báo này đã viết.

Có thể tư tưởng Dân Tộc của cụ Hồ là một Chủ Nghĩa Cộng Hòa, điều đó giải thích tại sao đường lối của Ông Năm 1930 gởi cho Quốc Tế Cộng Sản bị từ chối và bị Quốc Tế cộng sản chỉ trích và thay đường lối của Ông bằng đường lối của Trần Phú. Và Trần Phú nhanh chóng được phong làm Bí Thư thứ I CS Đảng VN.

Nếu chúng ta sử dụng đường lối của Cụ Hồ thì có thể đất nước ta sẽ khác hơn bây giờ. Vì từ trước cho đến bây giờ Đảng CS vẫn đi theo con đường mà QTCS đã vạch ra mà thay mặt là Tổng Bí Thư Trần Phú.

Có lẽ cái đầu tiên mà Bác nghĩ trong đầu là Giải Phóng dân tộc. Nhưng Người đã không thể đi hết con đường, và kết cục đất nước bị theo con đường Vô Sản.

New

Đúng là "chuyện bây giờ mới được nói"! Những năm đầu sau giải phóng, những người có tư tưởng "hết sức phản động" như GS Tsuboi Nhật không bao giờ được đến gần biên giới VN chớ nói gì được mòi đến ngay tại thủ đô Hà Nội.

Người ta thắc mắc nếu Bác Hồ không phải là người theo chủ nghĩa Mác-Lê (Marxism-Leninism), thì ai là người VN mang chủ nghĩa CS truyền bá đầu tiên tại nước nhà?

Và không lẽ hàng triệu đảng viên đảng CS VN hiện nay đang tôn thờ vị lãnh tụ vĩ đại của mình lại mang tư tưởng chủ nghĩa "cộng hòa thuần túy" của phe thuộc TBCN (capitalism) chớ không phải tư tưởng "cộng hòa XHCN" của phe CSCN?

Thật ra, GS Tsuboi có lẽ muốn gây sốc mọi người với một đề tài gây nhiều tranh luận như vậy.

Tuy nhiên, với uy thế của một GS đại học của Nhật - quốc gia đã và đang giúp đỡ nhiều nhất cho VN- ông Tsuboi mới có thể bình an phát biểu khá ngược đời như thế mà không bị hỏi thăm sức khỏe.

Có điều ông nên biết chắc chắn không đảng viên VN nào dám bàn luận đến hay dám chấp nhận tư tưởng đầy sáng tạo của ông!

Duy Hạnh

Bạn Thoa hiểu nhầm bài viết của tôi. Tôi khẳng định là Hồ chí Minh có vai trò tích cực với lịch sử VN cho đến tận năm 1954.

Sau 1954 bằng cách này hay cách khác, giải thể Đảng để dân tộc tránh đổ máu, xây dựng chiến lược với Mỹ mà không chống Mỹ thì dân tộc

VN đã khác.

Thoa

Ông Duy Hạnh nói bừa thật. Ai là người nói những câu nói bất hủ: "Chúng ta muốn hoà bình, chúng ta đã nhân nhượng, nhưng chúng ta càng nhân nhượng thì thực dân Pháp càng lấn tới..."

PPT

Cần phân biệt nhân vật Hồ Chí Minh theo hai giai đoạn: Trong giai đoạn đầu, HCM là hiện thân của tinh thần yêu nước, thiên về đường hướng cộng hòa với sự hòa hợp của các thành phần chính kiến ngay trong Quốc Hội và Chính Phủ Lâm Thời.

Đặc trưng yêu nước và "bản chất" cộng hòa làm cho CPLT quy tụ sức đại đoàn kết, đó cũng là nguyên nhân chiến thắng thực dân, và đó cũng là lí do Chủ tịch HCM cho đến ngày nay được kính trọng như một lãnh tụ cách mạng.

Sang giai đoạn hai, tập đoàn công sản cực đoan đã xóa đi mọi dấu vết cộng hòa và bắt lãnh tụ HCM ngồi lên bàn thờ, biến thành vị thần thay vì được cho làm người, nhờ đó mà họ tự tung tự tác.

Và quá trình công sản hóa một định hướng cộng hòa đã diễn ra như vậy. Ngày nay trước những thử thách cơ hồ sụp đổ chế độ CS, các nhà lí luận quay qua phát triển "tư tưởng Hồ Chí Minh", thực chất là một hệ tư tưởng của tập đoàn cai trị mới dựa trên bóc lột bằng đặc quyền đặc lợi kinh tế bao gồm tham nhũng nên ngăn cản mọi chiều hướng cộng hòa cũng như phương châm "Tự do, Bình đẳng, Bác ái".

Cali

Không có Hồ Chí Minh thì không có chiến tranh Việt nam! Nhân dân miền Nam đang sống trong thanh bình kinh tế phát triển, lúa gạo phì nhiêu thì Hồ Chí Minh cho khai trương cái "Mặt Trận Giải Phóng Miền Nam" nên mới gây ra chiến tranh sau đó!

Mạc

Ông Duy Hạnh này nói bừa. Đến ngay cả người Mỹ cũng thừa nhận lẽ ra nên hợp tác với Hồ Chí Minh thì chủ nghĩa công sản đã không một thời bành trướng như vậy.

Hồ Chí Minh là người chủ hòa chứ không phải chủ chiến. Lẽ ra Việt Nam đã có thể khác hơn rất nhiều nếu không chỉ có người Mỹ, người Pháp chịu hợp tác với chính phủ của Hồ Chí Minh và ngay bản thân những tầng lớp lãnh đạo cách mạng sau đó hiểu được tư tưởng Hồ Chí Minh.

Duy Hạnh

Chuyện ông Hồ lãnh đạo thành công công cuộc giải phóng dân tộc VN rõ ràng là một điều đáng ghi nhận tuy nhiên tôi cho rằng dân tộc VN không có ông sẽ tốt đẹp hơn.

Thứ nhất ông là cha đẻ của thể chế CS của VN, thứ 2 đường lối đấu tranh của ông quá cứng rắn theo phương thức bạo lực cách mạng y chang những người CS khác cho nên chiến tranh VN chết quá nhiều người.

Hơn nữa bản thân ông đã chọn làm đối tác chiến lược nên chủ quyền cha ông bị mất, dân tộc chỉ toàn đói và nghèo.

 [Gửi trang này cho bè bạn](#)

 [Bản để in ra](#)

TÂM NHÌN & TIỂU ĐIỂM

Bản tính nổi loạn

Tại sao giảng đường đại học là tâm điểm của các vụ bạo động ở Hy Lạp?

Cộng hòa - Cộng sản?

Giáo sư Nhật nói thông điệp Hồ Chí Minh bị lý giải sai ở Việt Nam

Quý Tiền tệ châu Á?

Một số nước muốn thành lập Quý Tiền tệ Á châu để thay thế IMF

© BBC MWIII

^^ Trở lại đầu

[Trang chủ](#) | [Thế giới](#) | [Việt Nam](#) | [Diễn đàn](#) | [Bóng đá](#) | [Văn hóa](#) | [Trang ảnh](#) |
[Chuyên đề](#) | [Learning English](#)

[BBC News >>](#) | [BBC Sport >>](#) | [BBC Weather >>](#) | [BBC World Service >>](#) | [BBC Languages >>](#)

[Ban Việt ngữ](#) | [Liên lạc](#) | [Giúp đỡ](#) | [Nguyên tắc thông tin cá nhân](#)